

Handläggare:
Pia Sundqvist
08 508 18 161

Till
Farsta stadsdelsnämnd
2015-05-21

Begäran om presidiemöten

Svar på skrivelse från M och FP

Förslag till beslut

Stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen från Moderaterna och Folkpartiet om begäran om presidiemöten.

Per-Ove Mattsson
tillförordnad stadsdelsdirektör

Sammanfattning

Vid stadsdelsnämndens förra sammanträde lämnade Moderaterna och Folkpartiet in en skrivelse med begäran om presidiemöten före nämndsammanträdena. Anledningen till begäran är att majoritetspartierna enligt oppositionen agerar på ett sätt som innebär att nämnden som helhet inte får den insyn i verksamheten som behövs för att kunna ta ansvar för de beslut som fattas.

Förvaltningen pekar på det kommunalrättsliga ansvar som åvilar nämndens alla ledamöter och den särställning som ordföranden har enligt kommunallag och reglemente. En ändring i kommunallagen 2014 ger nämnden möjlighet att ge även presidiet en mer formell status genom att tillsätta en presidieberedning, med specifika uppgifter. Förvaltningen bistår självfallet om partierna kommer fram till att man vill hålla formella eller informella presidiemöten, som komplement eller alternativ till dagens gruppledarträffar.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av nämndsekreteraren.

Bakgrund och skrivelsens innehåll

Vid stadsdelsnämndens sammanträde den 23 april i år lämnade Moderaterna och Folkpartiet in en skrivelse med begäran om presidie möten. Anledningen till begäran är att majoritetspartierna enligt oppositionen agerar på ett sätt som innebär att nämnden som helhet inte får den insyn i verksamheten som behövs för att kunna ta ansvar för de beslut som fattas.

För att slå vakt om ett fortsatt gott samarbete inom nämnden och se till att majoritet och opposition får samma information begär allianspartierna att det fortsättningsvis ordnas presidie möten inför varje sammanträde, på motsvarande sätt som sker i många facknämnder och även ett antal stadsdelsnämnder.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen tar inte ställning när det gäller vilka samarbetsformer partierna väljer. I det följande beskrivs endast det formella ansvar som åvilar ordförande och ledamöter, som underlag och utgångspunkt för en beskrivning av de formella möjligheter som finns när det gäller presidier.

Nämndledamöters gemensamma ansvar enligt kommunallagen

Nämndens ledamöter ansvarar gemensamt för nämndens verksamhet. De deltar i ett kollektivt beslutsfattande där varje enskild ledamot – oavsett om hen tillhör majoritet eller opposition – har en grundläggande skyldighet att närvara vid sammanträden, förbereda sig och sätta sig in i ärendena och att delta i beslutsfattandet. Varje ledamot ska i nämnden bevaka att varje ärende har beretts på ett tillfredsställande sätt så att hen har ett underlag för sitt ställningstagande.

Utgångspunkten för detta gemensamma ansvar är att ledamöterna är utsedda av kommunfullmäktige med ett uppdrag och en skyldighet att ansvara för nämndens verksamhet i enlighet med kommunfullmäktiges uppdrag, riktlinjer, lagstiftningen och andra riktlinjer och regler. Ansvaret gäller varje enskild ledamot.

Det ansvar som är förenat med uppdraget som förtroendevald aktualiseras varje år i samband med kommunfullmäktiges ansvarsprövning. Prövningen baseras på verksamhetsberättelsen

och den samlade årliga bedömning som Stadsrevisionen gör av nämndens beslut under verksamhetsåret. Fullmäktige beslutar om ansvarsfrihet ska beviljas eller vägras. Ersättare deltar inte i nämndens beslut och omfattas inte av revisionsansvaret, utom när de har tjänstgjort istället för en frånvarande ledamot.

Ordförandens särställning

Ordföranden har enligt kommunallagen ett särskilt ansvar och därmed särskilda befogenheter jämfört med övriga ledamöter. Detta hänger bland annat samman med ordförandens särskilda uppgifter före, under och efter sammanträdet. Ordföranden ser till att föredragningslistan upprättas och att de ärenden som nämnden ska handlägga blir beredda och föredragna.

Ordförandens lagstadgade uppgifter, och det tidskrävande ansvar som följer med dem, återspeglas i ordförandens betydligt högre årsarvode. Uppgifter och ansvar kan inte delas med andra ledamöter, inte heller med ersättare. Dock finns numera i kommunallagen en ny bestämmelse som innebär att även övriga presidieledamöter kan tilldelas ett liknande ansvar.

Formellt om presidium i fullmäktige och nämnd

Den 1 februari förra året införde riksdagen i kommunallagen en bestämmelse som innebär att fullmäktiges ordförande och en eller flera vice ordförande tillsammans utgör fullmäktiges presidium. Den nya skrivningen – att de *tillsammans utgör ett presidium* – innebär att presidiet får status som ett kommunalrättsligt organ som kan tilldelas uppgifter på samma sätt som nämnder, utskott och andra formella instanser. Ändringen i kommunallagen innebär också att fullmäktiges arbetsordning ska innehålla föreskrifter om presidiets arbetsuppgifter.

Bestämmelsen om att ordförande och vice ordförande formellt benämns presidium gäller även nämnderna. Skillnaden är att det inte finns något krav i kommunallagen på att även nämnders presidier ska ha specificerade arbetsuppgifter. Däremot kan en nämnd besluta att presidiet ska utgöra en beredning, och fastställa uppgifter för en sådan presidieberedning.

Om partierna i Farsta stadsdelsnämnd kommer fram till att en presidieberedning är något man önskar, som komplement eller alternativ till dagens gruppledarträffar, är förvaltningsledningen

givetvis redo att bistå. Detsamma gäller om partierna vill genomföra mer informella presidiermöten.

Förvaltningen föreslår att stadsdelsnämnden godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på skrivelsen.

Bilaga

Skrivelse från M och FP med begäran om presidiermöten